



*Ivo Stropnik*

## HIŠA JE, HIŠE NI

### O BELEM INDIGU

Vem, kako prosojna je belina  
najinega tkiva, naučili so naju,  
da morava za vrečo zlatega žita  
prinesti iz mlina vrečo moke.

Veliko ljubezni se vtre  
v žaklovino, človek ruši razmerja.

Kar sva zmeraj ljubila,  
se vrača z dobro polovico,  
čemur sva nasprotovala in odmikala roko,  
je še zmeraj v trdnem zrnu.

V ljubezni naju mlini ne dohitijo,  
čez beli indigo kolesa zrnje trejo,  
roke stresajo gosto žaklovino,  
spet belo zrno se vali po temi.

### VRNITVE

Zrno? Ponovljivo si, kakor je  
kmetu ponovljiva njiva,  
in zmeraj boš vrnjeno tja,  
odkoder si pobegnilo.

Zrnce? Zemlja je grob  
in zemlja je sveto pravilo.

Vedno se bomo vračali  
pred vrata ilovice, se čudili  
novemu nastajanju, golim krilom,  
in mu prirejali čiste praznike.

Zrno, tvoj mak je krvav,  
dotaknilo si se bele njive  
in se prijelo molitve.

Zrnce, razdeljeno za zemljo  
in mlinsko pot brez vrnitve.

### BELE NJIVE (1)

Še vedno sem, še vedno sem,  
na belih njivah bivam. Ne več tako  
mlada perut določljivega obzorja,  
ne več tako določljivi spol  
    v bližini golih kril.  
Še vedno enako se roka  
bele kože dotika,  
njene polzaspane svile –  
    V bližini je drugačen večer,  
nemosti poln in poln opazovanja;  
po umirajočih stvareh milostno segava,  
z vsakim dotikom je v znano podobo  
    odgrnjena črnina. Samo vrč je bel,  
berljivo bel in gluho votel za vino.

### BELE NJIVE (2)

Ko stopiš na prag svojega doma sam,  
ni več tvojega doma. Tako presahnejo  
velike luže nad sladko prstjo.  
Tako je vsakomur in zmeraj.  
    Samo beli vrč ostaja tam,  
gluho votel za vino.  
    Pride, kakor pravi deček z dvorišča:  
»Noben kotiček sveta ni nikoli za vselej,  
nikoli za istega boga. Igra me zanima,  
dokler zmagujem. Veliko je naše dvorišče.«  
    Zgodovina hiše je velikost bivanja,  
z junčjo kožo in neokomatán razpokaš  
nad njeno ilovico.  
    Se suh fižolov lat razpoči v tebi  
in se razsuje po lastnih imenih tvojega doma.

### BELE NJIVE (3)

Dedič velike bele njive, v tebi obhajajo  
čisti prazniki, ne več tako določljiva beseda,  
zmeraj bolj srce enega pomena

v bližini vseh očetovih besed,  
 a drugače oblikovana roka od roke očeta –  
 Bila sva drug drugemu, kar sva bila,  
 Ti z jutranjim mlekem na ustih,  
 jaz – nespremenjen – s konjenico plaho,  
 s Heraklitovo zgodbo, s podtalno vodo,  
 ponižno skrit za tvojimi očmi. –  
 Jezik, biti bela tišina s teboj  
 kakor na predjed velike molitve!  
 Bil sem nekoč v rušeni cerkvi sv. Mihaela  
 in videl, kako gre skozi telo, kar je svetloba.

### TIHI PREDNIKI

Kamorkoli pridemo, naletimo  
 na svoje prednike, če bi jih  
 načrtno iskali, jih ne bi našli,  
 vodič po sleherni deželi  
 ve samo o njihovih prihodih,  
 še grobov ne najde njihovih pravih,  
 a pravi grob prednikov  
 je porazdelitev življenja.  
 Naši predniki vrvijo povsod naokrog,  
 preobrazili so se v cvetlične lonce  
 in pletene košare, šli so pod razpelo spat.  
 Na sprehodu skozi zgodovino  
 doženemo, da tihi predniki govorijo  
 nam vedno razumljivejši jezik.

### OKNO

Brat mi je posodil čisto okno  
 v manjšem slovenskem mestu  
 na Štajerskem.  
 Prvih nekaj mesecev  
 se je skozi to okno videlo daleč  
 in globoko v mesto.  
 Šipa je zadrževala  
 rumeni cvetni prah pomladi,  
 beli cvetovi so mi padali na prsi.  
 Na prsi so legale Klarine roke,  
 šipa se je rosila, dnevi so dolgo  
 ostajali svetli.  
 Štajersko okno me je zasteklilo

in za tem steklom sem bil raznežen,  
pobožno krčevit in zaljubljen.

Pride nekege dne kamen pred okno  
in udari, a ne razbije povsem,  
samo rahlo nalomi šipo  
in ustraši življenje za njim.

Siva zavesa na dolgi hiši  
se že tri popoldneve ni premaknila,  
črna železna vrata zaklepajo  
njeno strmo stopnišče.

Temno je ozelenelo veliko dreves  
in vitko je postalo eno deblo.  
Kolikšna radost je biti  
ušivi otroški pes!

Sosed je s cigaretnim dimom  
naslonjen čez rože in nadzoruje svet,  
ena punčka v rumenem, druga v zelenem  
ležeta na asfalt in božata psa.

Globlje v mesto ne vidim, besed  
ne slišim, vsak po svoje je sanjav –

Natrito štajersko okno, ubij dokončno  
ali pusti! – teh nekaj pogledov  
skozi steklo sanj.

## DVOJINA STARŠEV

Biti monarh ene same besede  
in jo izreči, ko pride tak čas,  
imeti ožilje v taki besedi  
in jo odpreti kot očenaš. –

Jaz sem južni zid doma,  
zid, ki je zmeraj pil vlago.

Vem, vsak večer nemo zreta  
sivi strop nad seboj in molita.

ANGEL: Ne boj se, jaz hodim  
pred tabo, ti hodiš z menoj.

Vendar potrebuje življenje  
sanjsko deželo in ne šepetanja,  
a najdena ni nikdar, naposled si  
vsi šepetamo in v solzo odidemo spat.

**LJUBEZEN**

Davno srce, stari vran in tvoja roka,  
povem vam, nič ni starejšega od ljubezni.

Kadar mogočne gore posedejo  
za milimeter, je to ljubezen  
in kadar vode presahnejo, je to ljubezen.

V gladko lubje si oblečen  
in ljubezniv je veter nad temenom.

Sipki kamni in ostre pečine  
so drug drugemu v bližini,  
kraške kaplje se izlivajo  
v kamnito telo in je to ljubezen.

Ozke soteske te vso pot strašijo,  
a te zmeraj pripeljejo  
na zaljubljeno makovo polje.

Ko bo v trtah in žilah medilo,  
takrat bo nastežaj kakor čuvaj odprto  
štajersko okno, in to je ljubezen.

In kadar mi čisto potihno leže  
dolgo nema beseda na jezik, takrat vem,  
da ne bo osamljena odšla iz ust.

Ljubezen so oči očem na zemlji  
in pepel pepelu pod njo.

Ljubezen je zmeraj in ljubezen  
je povsod, nič ni starejšega od ljubezni,  
in to je ljubezen.

\* Iz rkp. Lastna imena mojega doma, 1995